

Het doen van aangifte

Van elk misdrijf kun je aangifte doen bij de politie. Ook als de politie zelf een misdrijf heeft gepleegd (bijvoorbeeld: mishandeling, bedreiging en belediging).

Stap 1: Doe aangifte in de stad waar het misdrijf zich heeft afgespeeld.

Stap 2: Bel eerst met de politie voor het maken van een afspraak voor de aangifte. Dit kan via het nummer 0900 - 8844. Als je zonder afspraak binnenwandelt, kunnen ze je wegsturen, omdat ze geen tijd hebben.

Stap 3: Houd er rekening mee dat ze moeilijk kunnen doen en je aangifte niet willen opnemen, ook nadat je netjes een afspraak hebt gemaakt. Je kunt worden weg gestuurd met de mededeling dat de zaak toch niet bewijsbaar is. Laat je niet afschepen, want de politie bepaalt niet of iets wel of niet bewijsbaar is. Dat doet de officier van justitie, nadat de aangifte reeds is gedaan. Daarnaast is de politie wettelijk verplicht (artikel 163 lid 9 Sv) om je aangifte op te nemen.

Stap 4: Wees zo volledig mogelijk in je aangifte. Waar en wanneer is welk misdrijf gepleegd? Hoe zag de verdachte eruit? Wie waren er nog meer bij? Indien je gegevens hebt van eventuele getuigen of beeldmateriaal bezit van het misdrijf, verstrek dat dan aan de politie.

Stap 5: Check je aangifte altijd voordat je je handtekening zet. Indien het niet klopt zoals jij het verteld hebt, vraag dan om wijziging.

Stap 6: Meestal krijg je de standaardvraag of je op de hoogte gehouden wilt worden van het verloop van de zaak. Zeg dan ja. Dan krijg je later post over de procedure thuis gestuurd.

Stap 7: Meestal krijg je binnen een paar maanden een bericht. Dit kan zijn: een sepotbeslissing of een vervolgbeslissing. Bij een sepotbeslissing wordt bepaald dat de zaak niet verder wordt vervolgd. Bij een vervolgbeslissing wordt de verdachte, tegen wie jij aangifte hebt gedaan, wel vervolgd. In beide gevallen is het raadzaam om contact op te nemen met een strafrechtadvocaat. Tegen een sepotbeslissing kun je binnen 3 maanden een klaagschriftprocedure (ook wel artikel 12-procedure genoemd) starten. Bij een vervolgbeslissing kun je als slachtoffer gebruik maken van je rechten in de strafzaak tegen de verdachte.

Het indienen van een politieklacht

Indien je te maken hebt gehad met politieoptreden dat niet door de beugel kan, dan kun je daar een klacht over indienen. Het kan gaan om disproportioneel geweld, een onheuse bejegening of een andere onrechtmatige gedraging.

Stap 1: Het indienen van de klacht kan binnen 1 jaar nadat het onrechtmatige politieoptreden heeft plaatsgevonden. De indiening kan online, via een digitaal formulier: <https://www.politie.nl/contact/klachtformulier.html?sid=560496ab-09b2-42dc-8c24-a7b573a63399>

Stap 2: Zorg dat je alle gegevens bij de hand hebt en wees volledig in je klacht. Waar is het gebeurd? Hoe laat was het? Welke gegevens heb je over de betrokken agent? Beschrijf hem/haar zo specifiek mogelijk.

Stap 3: Houd er rekening mee dat de klacht mogelijk niet direct leidt tot een gevolg dat jij het liefst ziet, maar de registratie ervan wel ervoor zorgt dat de betrokken agent zich moet verantwoorden bij zijn/haar leidinggevende. Indien deze agent meerdere klachten op zijn/haar naam heeft staan, dan kan de opstapeling daarvan wel tot het verschil leiden. Daarnaast is het goed dat van elk onrechtmatig politieoptreden een melding wordt gemaakt, zodat bekend wordt hoe omvangrijk dit probleem eigenlijk is.

Stap 4: Indien je je eigen gegevens ingevuld hebt, dan wordt er kort na de indiening van de klacht, contact met jou opgenomen door de klachtbehandelaar. Hij zal je vragen wat je met je klacht precies beoogt. Denk hier alvast over na. Je zou bijvoorbeeld om een bemiddelingsgesprek kunnen vragen met de betrokken agent. Je zou om een excuus kunnen vragen. Indien je enkel een schadevergoeding wenst, dan zal de klachtbehandelaar jouw klacht doorsturen naar de verzekeraar en wordt de klacht afgesloten. De ervaring leert dat een bemiddelingsgesprek zinvol kan zijn.

Stap 5: Indien je om een gesprek met de betrokken agent hebt gevraagd, dan wordt dit geregeld. Hier zit ook de klachtbehandelaar bij. Zowel jij als de agent wordt in de gelegenheid gesteld om het verhaal te doen. Vervolgens wordt gekeken of er kan worden bemiddeld. Vaak dient de agent dan zijn excuses aan en legt uit hoe hij het in het vervolg beter kan doen. Indien dit voor jou voldoende is, dan wordt de klacht afgesloten.

Stap 6: Indien je niet tevreden bent met het bemiddelingsgesprek, dan kun je dit aangeven. Dan wordt je klacht afgehandeld door een onafhankelijke klachtencommissie. Hierin zitten leden die niet bij de politie werkzaam zijn. Zij stellen een onderzoek in en stellen vervolgens een advies op. De politiechef kan dit advies dan opvolgen. De klacht wordt dan ook doorgestuurd naar de Burgemeester en de Hoofdofficier van Justitie. Pas wanneer je klacht bij deze onafhankelijke commissie ligt, wordt je klacht meegenomen als registratie in het jaarverslag van de politiechef, die op zijn beurt jaarlijks een verslag uitbrengt aan de Minister.

NB: Om je een beeld te geven van de geregistreeerde klachten van de klachtencommissie in Amsterdam in 2019:

Meest voorkomende klachtrubrieken/klachtelementen en beoordeling Klachtrubriek

	Klachtrubriek	Klachtelement	Aantal elementen	Oordeel: geground	Oordeel: ongeground	Geen oordeel
1	Politieoptreden	Bejegening/houding/gedrag	10	1	9	0
2	Politieoptreden	Onjuiste actie	6	0	6	0
3	Politieoptreden	Geen of onvoldoende actie	5	0	5	0
4	Politieoptreden	Arrestantenbehandeling	6	1	4	1
5	Politieoptreden	Discriminatie	4	0	3	1
6	Bevoegdheden	Binnentreden	4	1	3	0